

VRIJWILLIGERSORGANISATIE BUS
BURGERKRACHT UIT SAMENWERKING
CONTACTADRES via E-mail: info@debus.nl
INFORMATIE OVER BUS: www.debus.nl

‘Dit is de kern: doe wat je belooft, en belooft alleen wat je kunt doen’

De Algemene Rekenkamer stelde onlangs vast dat de zorgverlening rondom de WIA vastloopt door complexe regels en verouderde systemen. Dit is een conclusie die veel zegt over de kloof tussen beleid en uitvoering. Volgens de president van de Rekenkamer, ligt de oplossing in eenvoud, preventie en meer ruimte voor de menselijke maat.

De Rekenkamer wees op het vastlopen van de WIA. Wat zeggen de problemen over de uitvoerbaarheid van sociale regelingen in het algemeen?:

‘Plannen zijn te vaag, projecten lopen vast en regels zijn te ingewikkeld. Maar het probleem gaat verder dan de WIA alleen. We zien dat de overheid haar eigen doelen vaak niet haalt. Daardoor blijven beloften liggen en verliezen burgers hun vertrouwen.’

U noemt vaak de uitvoeringstoetsen, die vooraf inzicht moeten geven in de haalbaarheid van nieuwe wetten. Wat laten uw bevindingen zien?:

‘We hebben 173 nieuwe wetsvoorstellen onderzocht waarbij we verwachtten dat er een uitvoeringstoets zou zijn. Dat viel tegen, bijvoorbeeld bij dossiers ontbraken die toets in de helft van de gevallen, en waar die er wel was, verschilde de kwaliteit sterk. Dat kan niet. Uitvoeringstoetsen moeten er altijd zijn en op hetzelfde hoge niveau. We zien nu te vaak dat waarschuwingen van uitvoerders niet serieus worden genomen. Zoals bij het verbod op ongerichte gokreclame, waar de toezichthouder al vroeg aangaf dat de regels niet handhaafbaar waren. Of bij plannen om wonen op vakantieparken te legaliseren, waarmee een minister wil doorgaan ondanks een negatieve uitvoeringstoets. Dan is het niet vreemd dat beleid in de praktijk vastloopt. Uitvoerders moeten kunnen zeggen: dit is niet uitvoerbaar. Betrek hen daarom al bij het begin van wetgeving, zodat vanaf het eerste moment duidelijk is wat haalbaar is.’

‘Betrekt uitvoerders al tijdens de formatie van wetten, zodat vanaf het begin duidelijk is wat haalbaar is’, is het advies van de Rekenkamer.

Als beleid niet uitvoerbaar is, raakt dat direct burgers. Ziekte-uitval is daar een zichtbaar voorbeeld van. Welke gevolgen ziet u daarvan in de samenleving?:

‘Als een overheid vastloopt, komen cruciale functies in gevaar. Denk aan wachtlijsten in de zorg, een tekort aan keuringsartsen of uitkeringsregelingen waarin veel misgaat. Burgers worden dan niet goed geholpen of krijgen niet waar ze recht op hebben. Daardoor kunnen mensen hun vertrouwen in de overheid verliezen.

U zei eerder: ‘Als je niet vooraf stilstaat bij de gevolgen van beleid, ben je later bezig met het opruimen van de rotzooi.’ Hoe ziet u de rol van de overheid in het voorkomen van zulke problemen?:

‘Voorkomen is altijd beter dan achteraf brandjes blussen. Maar zolang ministeries in schotten denken, bijvoorbeeld Volksgezondheid voor preventie en Sociale Zaken voor de WIA, worden kosten en opbrengsten niet bij elkaar gelegd. De overheid moet dergelijke zaken buiten de schotten van budgetten en ministeries organiseren. Dit kost geld op korte termijn, maar levert later veel meer op.’

De Rekenkamer stelde vast dat complexiteit in combinatie met verouderde ict zorgt voor structurele problemen. Hoe kan het stelsel fundamenteel worden verbeterd?:

‘Vereenvoudiging is onvermijdelijk. Zolang regelingen zo ingewikkeld zijn, blijven mensen vastlopen. Maar dat vraagt scherpe politieke keuzes. De overheid kan niet alles tegelijk. Wees daarover ook eerlijk naar burgers toe.’

‘De overheid moet preventie structureel organiseren. Dat kost geld op korte termijn, maar levert later veel meer op’, stelt de Rekenkamer.

Wat betekent vereenvoudiging concreet in de praktijk? En wat kunnen we leren van de NOW-regeling?: NOW-regeling staat voor: Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid).

‘Je moet accepteren dat eenvoud betekent dat sommige groepen minder precies bediend worden. Tijdens de coronacrisis zagen we dat bij de NOW-regeling: snelheid ging voor perfectie. Daarover is de minister vooraf helder geweest naar de Tweede Kamer. Ja, er zat snijverlies in, maar grosso modo werkte het. Dat is beter dan streven naar een perfecte regeling die vastloopt.’

Oud-regeringscommissaris pleitte eerder voor maatwerkateliers, waarin uitvoerders samen complexe casussen oplossen buiten de vaste structuren om. Hoe kijkt u naar zulke nieuwe werkvormen?:

‘Dat kan zeker helpen. Standaardiseer waar het kan, maar zorg dat er ruimte is voor maatwerk als mensen tussen wal en schip dreigen te vallen. Maar dat werkt alleen als je uitvoerders deze verantwoordelijkheid ook echt geeft.’

Welke concrete stap moeten politici zetten om beleid beter uitvoerbaar te houden?:

‘Begin bij het coalitieakkoord: wees concreet over doelen, maak uitvoeringstoetsen verplicht en neem alleen maatregelen waarvan je zeker weet dat ze uitvoerbaar zijn. Dat klinkt simpel, maar dat is de kern: doen wat je belooft, en alleen beloven wat je kunt doen.’

Tot slot: welke rol ziet u voor uitvoeringsorganisaties zoals UWV bij het herstellen van vertrouwen van burgers?:

‘Zij moeten voorspelbaar zijn. Niet te veel beloven, maar wel waarmaken wat je afsprekt. Als burgers zien dat beleid werkt en afspraken nagekomen worden, groeit vertrouwen vanzelf.’

■ De vrijwilligersorganisatie Burgerkracht Uit Samenwerking (BUS) merkt op:

Wij als dienstverlenende vrijwilligersorganisatie hebben al jaren geleden moeten vaststellen dat UWV niet in staat is om haar kerntaken, waar belangen van uitkeringsgerechtigden mee gemoeid zijn, niet kan waarmaken.

Het niet nakomen van wettelijke richtlijnen, een tekort aan deskundige verzekeringsartsen wat als gevolg had dat vele WIA-aanvragen niet conform de wet werden opgepakt en afgewerkt, waarmee de indiener van de aanvraag in verschuilende gevallen de dupe is geworden van een falend uitvoeringsbeleid binnen UWV.

Foutieve maatmanloonberekeningen, noodzakelijk om te komen tot de juiste hoogte van een arbeids(on)geschiktheidsuitkering heeft zich langdurig voorgedaan.

Bezwaarprocedures die niet binnen de gestelde termijnen werden opgepakt en afgerond, waardoor de indiener van de bezwaarschriften gedupeerd worden als het gaat om het verkrijgen van hun rechten betreft de hoogte van een uitkering.

Het is goed dat er in de keuken van UWV wordt meegekeken en dat problemen worden benoemd zodat er veranderingen in werking gezet kunnen worden die de dienstverlening binnen UWV ten goede komt en daarmee ook de besluiten die genomen moeten worden ten behoeve van de werknemersverzekerde.

Kunnen wij u ergens mee van dienst zijn b.v.:

Over de inhoud van het bericht of andere zaken op het terrein van informatie verstrekken, het geven van adviezen of hulpverlening bij opstellen van brieven, bemiddeling of begeleiding op terreinen van:

Uitkeringen, regelingen, voorzieningen, werk en inkomen, wonen, zorg, ouderenbelangen, armoede, schulden etc., dan bieden dat bieden wij u **geheel kosteloos** aan.

Wij als belangenorganisatie hebben meer als 25 jaar ervaring in de sociaal maatschappelijke dienstverlening.

Mail uw vragen, verzoeken naar: info@debus.nl. Wij dragen zorg voor een reactie mail binnen 24 uur.

Om meer over ons te willen weten verwijzen wij u graag onze website: www.debus.nl

Opgemaakt en gepubliceerd:

Bronvermelding: UWV / BUS

Uitgegeven door: Vrijwilligersorganisatie Burgerkracht Uit Samenwerking (BUS)